

EPESAS

Kîpihac wê Pol kîvuu vô tîbii Epesas ge

---

1 ¹A, Pol wê Anutu vinoo a ya xovôên wê ici va vông ge ên nêb a tu Yesu Kîlisi nu sinale ti. A kîvuu kiyang tiga vô xam Epesas wê xam tu Anutu nue dî xam vông i vin Yesu Kîlisi ge. ²Mag Anutu yuu Apumtau Yesu Kîlisi, yuu i vông vizid niviha hixôn kiyang malehe i lam dô hixôn xam.

Anutu vông vizid niviha vô il

³Il ob pîmil Anutu wê il lig Apumtau Yesu Kîlisi ma yuu Anutu. Il tu Kîlisi nue, om Anutu vông vizid kisii ganê vihati vô il ên nêb he i ngîdu il xôn. ⁴Taxlee ilage wê Anutu gên o tung lag yuu kibun lêm ge od vinoo il pyap lec yuac wê Kîlisi ob vông ge ên nêb il tu xomxo ngîbua wê nipaên ti ob yêp vô il lêm ge. ⁵Anutu xêyaa vin lec il, om ilage ici va vinoo il pyap ên nêb il tu i nue lec yuac wê Yesu Kîlisi vông ge. Anutu vông bêge ya xovôên wê ici va vông ge. ⁶Om il ob pîmil Anutu ên vizid niviha yang wê vông pileva vô il ge. Anutu vông vizid tige vô il lec yuac wê nu tuc vông vô il ge. Anutu xêyaa vin lec nu tuc.

⁷Anutu xo vigwe pisiv ên il luu vêl, om vô il vêl ên il nêd nipaên ya Yesu hi dî kitya il nêd nipaên vêl. ⁸Om wê xo vigwe pisiv ên il ge, ge vizid niviha wê Anutu vông i lam hivun il xôn, dî Anutu vông piyôp hixôn xovôên vihati vô il. ⁹Ilage Anutu xovô yuac wê Kîlisi ob vông ge, lêc yuac tige yêp xôpacên vô Anutu vaci. Dêc timuên lêc Anutu vông i tiyi xovôên wê yêp vô i ge om hilung xovôên tige lam yêp seac vô il ên nêb il xovô. ¹⁰Xovôên wê yêp vô Anutu ge bêga nêbê buc wê Anutu vinoo pyap ge od obêc kituc xomxo hixôn susu vihati wê dô lec kibun dî wê dô vac lag ge lam dô vac Kilisi kwa ngibi dî i ob tu he nêb bazub.

¹¹Anutu vông ya xovôên wê i vông ge om vinoo il ên nêb il tu i nue lec yuac wê Kîlisi vông ge. Ên Anutu obêc nêl kiyang ti ge od obêc vông i vô

nôn lec tiyi xocbê kiyang wê yêp ilage. ¹²Anutu vông xolac mug lec xe Yuda taxlee dì vinoo xe ên nêb xe pimil Anutu wê xêseac kehe ge.

¹³Xam êno, xam ngô Anutu kiyang nôn. Kiyang tige kiyang niviha wê nêl bêga ên nêbê Kilisi vô il vêl ên il nêd nipaên. Xam ngô dì vông i vin Kilisi di tu i nue, om Anutu vông i tiyi kiyang wê hîlu pyap ilage dì vông Myakilôhô Ngibua lam dô vac xam nilôm tiyi xocbê Anutu vinoo xam pyap. ¹⁴Myakilôhô Ngibua dô vac il nilôd, om vông xovôêñ vô il bêga nêbê Anutu ob kô il mi il la dô hixôn i. Di Myakilôhô Ngibua obêc dô vac il nilôd dì i loc tyip lec buc timuêñ wê il ob la vô Anutu ge dì ob sea il lêm. Om il ob xovô vízid wê Anutu vông vô il ge dì pimil i lê i vô levac.

Pol kitaa vô Anutu ên nêbê i vông xovôêñ vô tibii Epesas

¹⁵A ngô wê xam vông i vin Apumtau Yesu dì xam xêmyaa vin lec xomxo vông vinêñ vihati ge, ¹⁶om a pimil Anutu tiyi buc vihati ên xam di a o sea lêm, di a mi kitaa vô Anutu ên a nêb i ngidu xam xôn. ¹⁷Anutu ge il Apumtau Yesu Kilisi Anutu i di il Mag wê xêseac kehe ge. Om a kitaa vô Anutu ên a nêbê i vông xovôêñ niviha wê i vông ge vô xam di nêl i kiyang kehe i yêp seac vô xam ên xam ngô dì xovô Anutu. ¹⁸A kitaa ên a nêb Anutu i vông xam piyôp i yêp seac ên xam xovô nôn niviha wê Anutu nêl ên nêb obêc vông vô xam ge, dì xam xovô vízid niviha vihati wê Anutu nêl xam lêm lec pyap mi i dô bin xam wê xam tu i nue ge. ¹⁹Dì a kitaa vô Anutu ên a nêbê i vông xovôêñ vô xam ên xam xovô bêga bê xêkizêc wê Anutu vông ge i ngidu il wê il vông i vin ge xôn. Xêkizêc wê Anutu vông ge luu xêkizêc vihati vêl, om il o tiyi wê il ob yaxêñ mi xovô ge lêm. Xêkizêc levac tige vông yuac vac il nilôd, ²⁰dì Anutu tipi vô Kilisi kidi lec maviha vac yibêñ ya xêkizêc tige dì vông i la dô vô Anutu vigê hîyôv gê kisii ganê. ²¹Mêgem gwêbaga Kilisi tu levac mi nginoo xomxo levac kibun ga vêl, dì nginoo angela hixôn vimwo nipaên vihati vêl, dì nginoo susu hixôn xomxo vihati vêl, dì kô lê levac dì nginoo xomxo lê levac vihati vêl, he wê dô gwêbaga hixôn he wê ob dô timuêñ ge. ²²Anutu vông xomxo yuu susu vihati la dô vac Kilisi kwa ngibi, dì vông Kilisi tu xomxo vông vinêñ vihati bazub. ²³Kilisi hixôn xomxo vông vinêñ vihati tiyi xocbê nôn tibed, lêc Kilisi tu bazub. Dì Kilisi viyum xomxo hixôn susu vihati xôn dì ici va tiyi lec vihati, dì i dô vac xomxo vông vinêñ vihati nilô hixôn.

Anutu tipi vô il dô madviha hixôn Kilisi

2 ¹Ilage xam mi vông môp nipaên yuu soêñ viyang viyang ge, mêgem xam dô tiyi xocbê xam wib dì la dô teva ên Anutu. ²Vô buc tigee xam la dô vac môp kibun ga, dì timu vô môp wê Seten vông ge. Seten ge wê tu vimwo nipaên vihati nêb levac, dì gwêbaga i vông yuac vac he wê pwoo Anutu kiyang vac ge nilô. ³Ilage il vihati dô tiyi xocbê xomxo

tibêgee di timu vô môp nipaên kibun ga, di vông môp nipaên tiyi xocbê il nilôd kidu il ên nêb il vông ge, di il vông môp nipaên tiyi xocbê il nidnivi yuu piyôp xovô ên nêb il vông ge. Om Anutu xêyaa vô myavînê vô il hixôn xomxo nipaên vihati ên nêb obêc kitya il vêl.

⁴⁻⁵ Ilage môp nipaên wê il vông ge vông il dô teva ên Anutu tiyi xocbê il xib. Lêc Anutu xo vigwe pisiv ên il luu vêl, di xêyaa vin lec il luu il nêd nipaên vêl, om vông il dô madviha hixôn Kilisi. Môp tibed wê Anutu xo vigwe pisiv ên il ge, ge wê vô il vêl ên il nêd nipaên. ⁶ Anutu tipi vô il kidi lec madviha hixôn Kilisi di il tu Kilisi xe, om vông il lêd vô levac hixôn Yesu Kilisi gê kisii ganê. ⁷ Anutu vông bêge ên nêb xomxo vihati wê dô gwêbaga hixôn he wê obêc dô timuên ge, he i xovô bêga bê Anutu vông vizid niviha vô il. Vizid niviha tige bêga nêbê Anutu xo vigwe pisiv ên il di vông Yesu Kilisi lam vô il vêl ên il nêd nipaên. Om vizid niviha tige luu vizid vihati yang vêl. ⁸ Il vông i vin Kilisi om Anutu xo vigwe pisiv ên il di vô il vêl ên il nêd nipaên. Lêc Anutu o vông vizid tige vô il ên môp niviha ti wê il vông ge lêm. Nge, vông pileva vô il. ⁹ Èn il nêd yuac niviha ti yêpêñ ma wê ob kisuu Anutu ên i kitya il nêd nipaên vêl ge. Om xomxo ti o tiyi wê ob yong i vô Anutu ge lêm. ¹⁰ Anutu vaci tung il vihati di vông il vô paha lec, lec yuac wê Kilisi vông ge, ên nêb il timu vô môp niviha vihati wê i viac pyap ila ên nêb il ob la vac ge.

Kilisi kituc xomxo viyang yuu tu nôn tibed

¹¹ Xam Epesas ge, xam o xomxo Yuda lêm. Nge, xam tibii ba. Xe Yuda, xe mi gôl nimnivi, ên môp tige wê Anutu vông vô xe Yuda ge. Om xe mi nêl kiyang lec xam bêga ên xe nêbê xam ge xomxo wê gôlên nimnivi ma ge. Om xam xovô bê ilage xam gên dô mamdiluhu. ¹² Vixôhilôg, ilage xam le teva ên Kilisi, di xam dô ninya ên xe Islel. Di Anutu hilu kiyang ên nêb obêc vông vizid niviha vô xe Yuda, lêc o nêl bêga vô xam tibii ba hixôn lêm. Xam dô kibun ga, lêc xam o dô bin susu niviha ti wê ob val vô xam timuên ge lêm, di xam lungên Anutu. ¹³ Ilage xam dô teva ên Anutu, lêc Kilisi lam yib di kipyax i hi sea ên nêb ob didii xam lôm vô Anutu. Om gwêbaga xam lam dô kwabo vô Anutu lec yuac wê Yesu Kilisi vông ge. ¹⁴ Èn Kilisi vaci tu il nêd malehe kehe. Ilage xe Yuda hixôn xam tibii ba, il xêdyaa vô nipaên vôma. Om môp wê il xêdyaa vô nipaên vôma ge tiyi xocbê xenac levac ti wê le vac il mahigun, om xe Yuda dô vilu di xam tibii ba dô vilu. Lêc Yesu lam yib ên il vihati, mègem dii xenac tige vêl di vông xe Yuda hixôn xam tibii ba il xôn dô kidu tibed, ¹⁵ ên Yesu kitya Moses xolac hixôn kiyang yuu môp wê yêp vac ge vihati vêl. Yesu vông bêge ên nêb ob kituc xe Yuda hixôn xam baba di vông il tu nôn paha tibed, om vông il xêma niviha mi dô vac kiyang malehe nilô. ¹⁶ Yesu yib lec xax ên nêb ob vông il vihati tu nôn tibed di didii il xôn mi la vô Anutu. Om kitya môp wê il xêma nipaên ge vêl. ¹⁷ Kilisi lam nêl kiyang

niviha vô il bêga nêbê ob vông il vihati dô vac kiyang malehe nilô. Om lam nêl kiyang bêge vô xam tibii ba wê ilage xam dô teva ên Anutu ge, di nêl vô xe Yuda wê xe dô kwabo vô Anutu ge hixôn. ¹⁸Xe Yuda hixôn xam tibii ba ge, Myakilôhô Ngibua tibed tax vuayen ên môp wê il xôn ob la vô Anutu ge lec Kîlisi tibed.

¹⁹Mêgem gwêbaga xam o dô tiyi xocbê tibii ba wê vîtevac ge lêm. Nge, xam tu Anutu nue pyap di lam kituc lec xe Yuda hixôn xomxo vông vinên vihati. ²⁰Il vihati tiyi xocbê xumac wê Anutu lox ge. Om Yesu Kîlisi vaci tiyi xocbê teac wê le vac kibun di xumac le lec ge, di xe sinale hixôn plopete, xe tiyi xocbê xax wê le lec teac ge. Di xam ge tiyi xocbê xax malecén wê le lec pêt ngîbi ge. ²¹Di Yesu vaci ngidu xumac tige xôn, om xumac yêp niviha di le xêkizêc. Anutu vaci lox xumac tige om obêc vô levac di tu Apumtau xumac ngibua. ²²Xam êno vông i vin Yesu, om Anutu vîlu vô il vihati dô tibed om il xôn vihati tu Anutu xumac ngibua wê Anutu hixôn Myakilôhô Ngibua ob dô vac ge.

Pol nêl xolac vô tibii ba wê o Yuda lêm ge

3 ¹Anutu vông xe Yuda hixôn xam tibii ba tu nôn tibed. Lêc tibii tung a Pol, a lam dô vac xumac kalabuhu ên wê a nêl Yesu Kîlisi xolac vô xam wê xam o Yuda lêm ge. ²A xovô ên a nêbê xam ngô kiyang lec wê Anutu vông vizid vô a ge. Anutu vông vizid vô a bêga nêbê a loc vô xam tibii ba di nêl xêyaa vin lecén wê i vông ge kitong vô xam. ³Ilage vizid wê Anutu vông ge yêp xôpacên. Mêgem gwêbaga Anutu nêl mi i yêp seac vô a di a xovô. Om ga tiyi kiyang myabo wê a kivuu vô xam ilage. ⁴Mêgem xam obêc kitong kipihac tiga od xam obêc xovô bê piyôp wê a vông ge nêl kiyang xôpacên lec Kîlisi yêp seac. ⁵Vô buc taxlee ilage Anutu o nêl kiyang xôpacên tige yêp seac vô xomxo ti lêm, lêc gwêbaga Anutu vông Myakilôhô Ngibua lam nêl kiyang tige kehe kitong vô xe sinale hixôn he plopete wê Anutu vînoo xe ên nêb xe vông i yuac ge. ⁶Om kiyang tige bêga nêbê Anutu kituc xe hixôn xam tu nôn tibed pyap, om nôn niviha vihati wê Anutu nêb obêc vông vô xe Yuda ge od obêc vông vô xam êno hixôn. Di kiyang vihati wê Anutu hilu ilage ên nêb obêc vô nôn lec vô xe Yuda ge, od kiyang tigee obêc vô nôn lec vô xam baba hixôn, ên xam vông i vin xolac niviha wê Yesu Kîlisi vông ge.

⁷Anutu vông vizid niviha vô a di vînoo a ên nêb a loc nêl xolac niviha vô xam. Om vông xêkizêc wê i vông ge vô a ên nêb xêkizêc tige i ngidu a xôn di a vông yuac. ⁸A ga, a o levac lêm. Nge, Anutu nue vihati ge nginoo a vêl. Mêlêc Anutu vông vizid niviha vô a bêga nêbê a loc nêl xolac vô xam tibii ba. Xolac tige nêl vizid niviha vihati wê Kîlisi vông ge kitong. Lêc il piyôp o tiyi wê il ob xovô vihati ge lêm. ⁹Anutu ge wê tung susu lag yuu kibun vihati, di ilage môp wê Anutu nêb ob vông ge yêp xôpacên vac i piyôp di i val tyip gwêbaga. Lêc gwêbaga Anutu vông

yuac vô a ên nêb a loc nêl kiyang xôpacên tige i yêp seac vô xomxo vihati.¹⁰ Anutu nêl kiyang xôpacên tige yêp seac vô xomxo vông vinên vihati ên nêb he levac levac hixôn xêkizêc kisii ganê, he i yê dì xovô bê Anutu piyôp levac luu vihati vêl.¹¹ Buc taxlee ilage Anutu nêb ob vông yuac tibêge tiyi xocbê xo mi yêp lec Apumtau Yesu Kilisi ên nêb Kilisi ob vông ge.¹² Mégem gwêbaga il vông i vin Kilisi, om Kilisi vông môp vô il wê il ob la vô Anutu ge dì il ob xona lêm.¹³ Om a kitaa xam bê myavinê levac wê a kô ên wê a ngidu xam xôn ge, xam nilôm i o lêc vô viyin ên myavinê tige lêm. Ên myavinê wê a kilê lec xam ge ob vông xam lêm vô levac.

Pol kitaa vô Anutu ên tibii Epesas

¹⁴ Mag Anutu kituc xe Yuda hixôn xam baba ge lam dô kidu tibed, om a yev vixag kitu vô Mag di pimil i lê.¹⁵ Anutu nêl lê tibed lec he wê dô lag puunê gee hixôn il wê il dô kibun ga ge.¹⁶ Om a kitaa vô Anutu bêga bê xêseac niviha wê yêp vô i ge i lam ngidu xam xôn, di i vông Myakilôhô Ngibua wê i vông ge i dô vac xam nilôm di xam le xêkizêc ta.¹⁷ Di a kitaa vô Anutu ên a nêbê i vông Kilisi i lam dô vac xam nilôm ên wê xam vông i vin i ge, di i vông môp xêyaa vin lecên i vô levac vô xam ên xam le xêkizêc ya, i tiyi xocbê xax ngilôhô la vac kibun di hôm yatôv xôn dì i le pilahi ge.¹⁸ Ên xam obêc le xêkizêc vac môp xêyaa vin lecên ge od xam hixôn xe vông vinên vihati ge, il xôn obêc xovô môp xêyaa vin lecên wê Yesu vông ge. Xêyaa vin lecên wê Yesu vông ge levac di dia nginoo la vêl di viyum vihati ge xôn,¹⁹ di luu xovôên wê il vông ge vêl. Om a kitaa vô Anutu bêga bê i vông xovôên vô xam ên xam xovô xêyaa vin lecên wê Kilisi vông ge, di xêkizêc yuu xovôên di vizid niviha vihati wê Anutu vông ge i lam hivun xam xôn.²⁰ Xêkizêc wê Anutu vông ge vông yuac vac il nilôd, om il obêc xo susu ti, me il obêc kitaa susu ti vô i ge od Anutu tiyi wê obêc vông vô il i luu wê il xovô me il kitaa vô i ge vêl.²¹ Om il xomxo vông vinên vihati, il wê il dô gwêbaga hixôn he wê ob dô timuên gee, il obêc pimil Anutu lec yuac wê Yesu Kilisi vông ge i yêp luta lêc luta. Kiyang nôn.

Il hixôn Kilisi tiyi xocbê nôn tibed

4 ¹A ga, tibii tung a lam dô vac xumac kalabuhu ga ên wê a nêl Apumtau xolac vô xam ge. Ilage Anutu tyuc xam ên nêb xam tu i nue, om a ob nêl kiyang vô xam bêga bê xam viac môp vihati i yêp niviha i tiyi xocbê Anutu nêb il ob timu vô ge.² Om môp niviha wê Anutu vông vô il ge bêga nêbê xam pilepac xam di vô nipwo lec, di xam lum nêl kiyang vômea, di le i lêc vông nipaên vô xomxo wê vông viyin vô xam ge lêm. Nge, xam xêmyaa i vin lec lime di xam kilê viyin wê he vông vô xam ge.³ Môp malehe wê Myakilôhô Ngibua vông ge kisuu il lec di vông

il le nôn tibed. Mêgem xam vông yuac xêkizêc di hôm môp malehe xôn pilihi ên i ngidu xam xôn. ⁴Il vihati tu nôn tibed, di Myakîlôhô Ngîbua tibed, di Anutu tyuc il vihati ên nêb il vông nilôd i loc vô nôn tibed wê i obêc vông vô il timuên ge. ⁵Il Apumtau tibed, di vông vinêñ wê il vông ge tibed, di il lipac mia lec lê tibed, ⁶di il Mag Anutu tibed. Anutu tu il vihati nêd levac, di ngidu il vihati xôn, di dô vac il vihati nilôd.

⁷Kilisi titang vizid toto ge vô il ya xovôñen wê i vông ge ên nêb ob vông vô il. ⁸Mêgem kiyang wê yêp vac kipihac xolac ge vô nôn lec. Kiyang tige nêl bêga ên nêbê,

“Buc wê i lec mi lax kisii ganê ge od didii tibii wê vông vevac vô i lêc i nginoo he vêl ge mi la hixôn, dêc titang vizid toto vô xomxo.”

⁹Kiyang nêl bêge, om bo ti wê nêbê lec mi la kisii ganê ge, kehe nêbê va? Kehe nêl bêga ên nêbê ilage i sea ben lag kisii ganê di lop mi lam kibun ga di la vac kibun nilô. ¹⁰Om xomxo tyo wê lop mi lam kibun ga ge wê lec mi lax kisii ganê tii vac nang di luu lag vêl, om dô i nêx lec lag yuu kibun vihati. ¹¹Di Kilisi vông vizid yuu xovôñen toto vô xomxo ên nêb he i vông he yuac ya. Om vông yuac sinale vô xomxo ya, di vông yuac plopete vô xomxo ya, di vông yuac xolac nêlén vô xomxo ya ên nêb he i loc nêl xolac vô tibii madiluhu, di vông yuac pasto vô xomxo ya ên nêb he i viac xomxo vông vinêñ di tixuu he ya xolac. ¹²Kilisi vông yuac tigee vô xomxo ya ên nêb he i ngidu il xomxo vông vinêñ vihati xôn di il vông yuac wê Kilisi vông vô il ge i yêp niviha. Il hixôn Kilisi tiyi xocbê nôn tibed. Om yuac wê il vông ge ob vông nôn tige vô levac di ngidu vông vinêñ wê il vông ge xôn. ¹³Mêgem yuac tige i vô levac vô il di i loc vô buc wê il xomxo vông vinêñ vihati obêc le xêkizêc vac vông vinêñ, di kô xovôñen tibed lec Anutu nu tuc, di il ob tu xomxo niviha tiyi xocbê Kilisi ge. ¹⁴Mêgem il ob dô tiyi xocbê nue nipwopwo ge lêm. Ên xomxo kityooñen obêc tixuu nipwo ya xolac ba ti, me didii he mi la vac môp kityooñen ge od ob vô pilepac pilepac vô he tiyi xocbê gwec vuac di pilepac dipac di lea vô pop pop vô dipac la di lôm ge. Om il ob dô tiyi xocbê nipwopwo tibêgee lêm. ¹⁵Nge, il ob dô tiyi xocbê xomxo levac di nêl kiyang hixôn nôn vôma di xêdyaa i vin lecma, ên il obêc timu vô môp tibêgee ge od il ob le pilihi hixôn Kilisi wê tu il badzub ge. ¹⁶Il hixôn Kilisi tiyi xocbê nôn tibed, lêc Kilisi tu bazub di il ge tiyi xocbê vixa yuu vigê di manôn yuubê. Di bazub vông ngang vihati kitucma di tu nôn tibed. Om ngang toto obêc vông he yuac toto niviha ge od nôn tige ob dô niviha di lig mi vô levac di ob vô xêkizêc lec ya môp xêyaa vin lecêñ.

Xomxo vông vinêñ ob tup vô môp paha

¹⁷A ob nêl kiyang ti vô xam. A tu Apumtau manôn om a nêl xêkizêc vô xam bêga bê le i lêc vông môp i tiyi xocbê tibii madiluhu vông ge lêm, ên he vông nilô la vô môp vaxvax wê nôn ti yêp vacêñ ma ge, ¹⁸di mapitoc

hivun he piyôp xôn. He lungê Anutu dì he nêb he ob ngô kiyang nôn lêm, om he dô ninyaewehe ên maviha dôen wê Anutu vông ge. ¹⁹He ni o yoc ên môp nipaên wê he mi vông ge lêm. Nge, he vông he la diluhu vô môp yôdac vêx yuu vux, dì he doma vô môp ningeac vihati.

²⁰Mêlec Kilisi o dидii xam vac môp tibêgee lêm. ²¹Nge, a xovô ên a nêbê ilage xam ngô kiyang lec Kilisi, dì xomxo tixuu xam ya Yesu kiyang nôn. ²²Kiyang tige nêl bêga ên nêbê ilage xam mi timu vô môp nipaên wê xomxo ngwe vông ge, om kityoo xam dì didii xam la vac môp nipaên wê xam nimnivi xovô ge. Lêc môp nipaên tigee wê ob kitya xam vêl. Om xam sea môp wê xomxo nipaên tige vông ge i loc yêp xel. ²³Dì xam pilepac nilôm yuu piyôp i vô paha lec, ²⁴dì xam hôm môp wê xomxo paha ngwe vông ge lec. Môp wê xomxo tige vông ge ngibua dì xêseac nôn tiyi xocbê Anutu vaci.

²⁵Mêgem xam sea kiyang kityooen i loc yêp xel dì nêl kiyang nôn vôma, ên il vihati tu nôn tibed pyap. ²⁶Xam xêmyaa obêc vô myavinê vôma ge od xam viac xam, ên xêyaa myavinê i o lêc vông xam loc vac nipaên lêm. Dì le i lêc dô hixôn xêyaa myavinê dì hiyôv i hoo loc hixôn lêm, ²⁷ên xam obêc tax vuayen vô Seten dì i ob dидii xam la vac môp nipaên. ²⁸Xomxo wê mi vông yôdac vô xomxo ngwe susu ge i o lêc vun xomxo susu i tii vac lêm. Nge, ici va vigê i vông yuac niviha êdêc kisuu susu lec dì vông ya vô xomxo wê nêbê susu maên ge. ²⁹Le i lêc nêl kiyang nipaên lêm. Nge, xam nêl kiyang niviha wê ob ngidu xomxo xôn ge ên i vô niviha vô he wê ob ngô kiyang ge. ³⁰Le i lêc vông viyin vô Myakilôhô Ngibua wê Anutu vông ge lêm, ên Myakilôhô Ngibua lam dô vac il nilôd tiyi xocbê il tu Anutu nue om vông xovôen vô il bêga nêbê il ob la dô hixôn Anutu timuên. ³¹Xam sea môp nipaên wê xam xêmyaa vô nipaên vô xomxo ngwe ge, dì môp kunacmaên, dì môp xêyaa myavinê, dì môp higacê, dì môp wê xam nêl kiyang nipaên lec xomxo ge, dì sea môp nipaên vihati i loc yêp xel. ³²Xam vông niviha vôma di xo vigwe pisiv ênma, dì xomxo ti obêc vông nipaên vô xam ge od xam kitya i nêbê nipaên vêl i tiyi xocbê Anutu kitya xam nêbê nipaên vêl lec Yesu Kilisi lê ge.

Il dô vac xêseac om il ob timu vô môp niviha

5 ¹Anutu kitya xam nêbê nipaên vêl dì xêyaa vin lec xam, dì xam tu i nue. Om a nêl vô xam bêga bê xam timu vô môp wê Anutu hilung vô xam ge, ²dì xam timu vô môp xêyaa vin lec maên i tiyi xocbê Kilisi wê xêyaa vin lec il om yib ên il nêbê nipaên ge. Kilisi vông ici va tu daa wê Anutu yê niviha ge, tiyi xocbê ilage xomxo si daa wê nivivea niviha ge ên nêbê Anutu i yê niviha.

³Le i lêc timu vô môp yôdac vêx yuu vux dì môp ningeac lêm, dì xam o vông nilôm i loc vô susu vax vax lêm, dì le i lêc keac lec môp nipaên tibêgee

lêm. Ên il Anutu nue il, om o tiyi wê il ob nêl kiyang lec môp nipaên tibêgee lêm. ⁴Le i lêc nêl kiyang yôdac lecma lêm, dì le i lêc nêl kiyang xêlila lec kiyang nipaên lêm, dì le i lêc nêl kiyang vîdaaên wê nôn maên ge lêm, ên kiyang tibêgee tiyiên ma, om xam sea i loc yêp xel dì xam pîmil Anutu. ⁵Xacxam va xovô pyap bêga bê xomxo wê vông môp yôdac vêx yuu vux ge, me vông môp ningeac, me vông nilô la vô susu vaxvax ge, he obêc la dô vac Anutu yuu Kilisi ben lêm. Dì a nêl vô xam bê xomxo wê vông nilô la vô susu vaxvax ge, he tiyi xocbê he yev vixa kitu vô anutu kityooên.

⁶Xam viac xam, ên xomxo kityooên obêc val nêl kiyang vîdaaên vô xam ên nêb ob didii xam mi la vac môp nipaên ge od xam o lêc ngô kiyang wê he vông ge lêm. Ên Anutu xêyaa vô myavinê vô xomxo wê pwoo i kiyang vac dì timu vô môp nipaên tibêgee. ⁷Mêgem xam dô teva ên xomxo wê vông môp nipaên bêgee, ⁸ên ilage xam dô vac mapitoc, lêc gwêbaga xam tu Apumtau nue, om xam dô vac xêseac. Mêgem xam timu vô môp wê xomxo xêseac vông ge, ⁹ên xomxo obêc dô vac xêseac ge od ob timu vô môp niviha yuu bôbac dì dô vac kiyang nôn hixôn. ¹⁰Dì xam myag môp wê Apumtau obêc yê nêb niviha ge. ¹¹Xomxo wê mi dô vac mapitoc ge, he mi timu vô môp wê ob vô nôn niviha lêm ge, om le i lêc timu vô he lêm. Nge, xam nêl he nêl nipaên kitong vô he. ¹²Lêc a ob nêl kiyang lec môp wê he vông mi i yêp xôpacên ge lêm, ên ob vông ni yocêñ vô a. ¹³Lêc xêseac obêc linac lec môp yuu susu vihati ge od he ob dô seac dì ti ob dô vac mapitoc lêm. Ên susu vihati wê xêseac tige linac lec ge, he tiyi xocbê xêseac nôn. ¹⁴Mêgem kiyang ti yêp bêga ên nêbê,

“Ông wê ông wêp ge, ông kidi lec mamviha dì sea môp mayibên, ên xêseac wê Kilisi vông ge i linac vô ông.”

¹⁵Om xam viac xam ên môp wê xam timu vô ge, dì xam o lêc dô i tiyi xomxo wê lungêñ Anutu ge lêm. Nge, xam dô i tiyi xocbê xomxo wê xovô Anutu ge, ¹⁶dì xam xovô môp niviha wê Anutu vông ge i tiyi buc vihati, dì xam o sea buc ti i yêp vîdaaên lêm, ên buc gwêbaga il dô vac viyin. ¹⁷Mêgem xam o dô i tiyi xocbê xomxo wê piyôp maên ge lêm. Nge, xam xovô môp wê Anutu vông vô xam ên nêb xam timu vô ge.

¹⁸Le i lêc num mia xêkizêc dì i vông xam piyôp i vô yacyac lêm, ên môp tibêge ob vông xam vô nipaên. Om xam sea môp tibêge dì lam dô vac Myakilôhô Ngibua kwa ngibi ên i hivun xam xôn. ¹⁹Om kiyang wê xam keac vîoma ge, xam keac dì vông lilo wê pîmilên Anutu ge, hixôn lilo daa, dì lilo wê Myakilôhô Ngibua vông vô xam ge, dì xam vông lilo vô Apumtau vac myam dì vông vac nilôm hixôn, ²⁰dì i tiyi buc vihati xam pîmil Anutu lec il lig Apumtau Yesu Kilisi lê ên viyin yuu niviha vihati wê val vô xam ge.

Kiyang lec môp iimaên

²¹Xam pîmil Kilisi dì kô i lec, dì xam loc dô vac lime vông vinêñ kwa ngibi i tiyi xocbê môp wê Kilisi hilung vô xam ge. ²²Xam vêx, xam ngô

kiyang wê liyame nêl ge di loc vac he kwa ngibi i tiyi xocbê xam ngô Anutu kiyang dî la vac i kwa ngibi ge,²³ ên liyame ge tu xam bamzub tiyi xocbê Kilisi tu il wê il vông i vin ge badzub. Il hixôn Kilisi tu nôn tibed, dî Kilisi vaci vô il vêl ên il nêd nipaên.²⁴ Il wê il vông i vin ge, il dô vac Kilisi kwa ngibi, om xam vêx êno, xam loc vac kiyang wê liyame vông ge kwa ngibi i tiyi buc vihati.

²⁵ Xam vux, xam xêmyaa i vin lec vinême i tiyi xocbê Kilisi xêyaa vin lec il xomxo vông vinên vihati, om lam yib lec il nêd nipaên,²⁶ ên nêb ob lipac il vô paha lec ya mia hixôn xolac wê ici va vông ge, dî vông il vông vinên vihati il tu i nue. ²⁷Kilisi vông bêge ên nêb ob vông il tu xomxo niviha wê ningeac yuu byepacên ti me susu nipaên ti ob dô hixôn il lêm. Nge, il ob tu xomxo ngibua wê judaên ti ob yêp hixôn il lêm ge. ²⁸Kilisi vông bêge, mêtgem xam vux, xam xêmyaa i vin lec vinême i tiyi xocbê xam xêmyaa vin lec xacxam va nimnivi ge. Vux ti xêyaa obêc vin lec vinê ge od tiyi xocbê xêyaa vin lec ici va,²⁹ ên xomxo ti ob vông myavinê vô ici va ninivi lêm. Nge, ob vet ninivi dî viac niviha tiyi xocbê Kilisi viac xomxo vông vinên vihati niviha ge,³⁰ ên il tiyi xocbê Kilisi vixa yuu vigê dî manôn yuubê, om il hixôn Kilisi tiyi xocbê nôn tibed. ³¹Kiyang yêp vac xolac bêga nêbê,

“Mêtgem vux ti obêc kô vêx ge od ob sea ta yuu ma dî la dô hixôn vinê, dî yuu ob tu nôn tibed.”

³²Xolac nêl bêge, lêc kiyang ga kehe yuu. Kehe ngwe wê levac ge nêl lec Kilisi hixôn xomxo vông vinên. ³³Dî ngwe nêl lec môp wê vêx hixôn vux iimaên ge, om xam vux, xam toto xêmyaa i vin lec vinême i tiyi xocbê xam xêmyaa vin lec xacxam va nimnivi ge. Dî xam vêx, xam pimil liyame lê dî kô he lec.

Kiyang lec nue hixôn tae mae

6 ¹⁻²Xam nuge, xam tu Apumtau xe, om xam vô ninyam lehe vô tame mame kiyang, ên ge môp bôbac wê xolac nêl ilage bêga ên nêbê, “Xam hôm tame mame lê lec dî ngô he kiyang.” Xolac tige Anutu hilu taxlee bêga ên nêbê, ³“Xam obêc vô ninyam lehe vô kiyang wê tame mame nêl ge od xam obêc dô nimviha dî dô mamviha buc dia gê kibun ga.” Anutu nêl bêge ilage.

⁴Xam mae, le i lêc kunac nume i luu vêl mi vông he xêyaa i vô myavinê vô xam lêm. Nge, xam viac he i niviha dî titô he dî tixuu he ya Apumtau xolac.

Kiyang lec xomxo levac hixôn nue yuac

⁵Xam wê xam tu xomxo levac nue yuac ge, xam loc vac kiyang wê xomxo levac vông ge kwa ngibi, dî xona ên he dî xam nilôm i o lêc vông yuu lêm. Nge, xam nilôm i loc tibed vô yuac wê xam ob vông ge, dî xam

timu vô xomxo levac via i tiyi xocbê xam timu vô Kilisi via ge. ⁶Le i lêc kityoo di hi xomxo levac manôn lec ya yuac lêm, ên ge tiyi xocbê xam nêb xomxo i yê xam niviha. Om xam vông xam yuac kibun ga i yêp niviha i tiyi xocbê xam vông yuac niviha vô Kilisi ge od ge tiyi xocbê xam vông ya xovôên wê Anutu vông ge. ⁷Xam vông xam yuac kibun ga hixôn xêmyaa niviha, di vông yuac vô xomxo kibun ga i tiyi xocbê xam vông yuac vô Anutu. ⁸Xam xovô bê xomxo ti obêc vông i yuac i yêp niviha ge od Apumtau ob vông nôn niviha vô i. Om Apumtau obêc vông nôn niviha vô he wê tu xomxo levac nue yuac ge di ob vông vô he wê lê levac ge hixôn.

⁹Xam xomxo levac wê xam viac nume yuac ge, xam vông niviha vô nume yuac, di le i lêc higac di vông he i xona lêm, ên xam xovô bê Apumtau wê dô kisii ganê ge tu xam nêm levac di tu nume yuac nêm levac êno, di Apumtau o yê il mangwe levac di mangwe nipwo lêm. Nge, yê il vihati tiyima.

Susu vevac wê Anutu vông vô il ge

¹⁰A ob nêl kiyang xêxuhu ya hixôn bêga bê xam tu Apumtau xe pyap, om xam le pilihi ya xêkizêc wê Apumtau vông vô xam ge. ¹¹Xam vinyum susu vevac wê Anutu vông vô xam ge lec xam nimnivi xôn di le xêkizêc di vông vevac vô Seten di pwoo kiyang kityooên wê i vông ge i pec. ¹²Ên il o vông vevac vô xomxo kibun ga lêm. Nge, il vông vevac vô vimwo nipaên hixôn angela nipaên di Seten he nue yuac hixôn xêkizêc levac wê viac mapitoc ge. ¹³Om xam vinyum susu vevac wê Anutu vông vô xam ge lec xam nimnivi xôn, di buc nipaên wê Seten nêb obêc vông vevac vô xam ge od xam ob le xêkizêc vac vevac di nginoo Seten vêl mi le pilihi.

¹⁴Mêgem xam le xêkizêc di vinyum susu vevac wê Anutu vông vô xam ge lec. Susu vevac tigee bêga bê xam vê Anutu kiyang nôn i tiyi xocbê let, di xam vinyum môp niviha i kisuu xam lec i tiyi xocbê ngakwi xêkizêc wê kisuu xam pîkopac lec ge. ¹⁵Anutu xolac niviha nêl ên nêbê Anutu vông il la dô vac kiyang malehe nilô, om xam nêl xolac tige mi le xêkizêc vac i tiyi xocbê su wê xam su lec vixam xôn ge. ¹⁶Om xam vinyum susu vevac tigee lec xam nimnivi xôn, di xam hôm vông vinêô wê xam vông ge xôn pilihi i tiyi xocbê êê wê kisuu xam lec ge, êdêc Seten obêc byêx yii wê ngwax tum lec ge lam ge od i lam selac lec vông vinêô wê xam vông ge di xam le niviha. ¹⁷Xam xovô pyap ên xam nêbê Anutu vô il vêl ên il nêd nipaên, om xam hôm xovôên tige xôn pilihi i tiyi xocbê xam tung kilung xêkizêc ta lec bamzub ên nêb i kisuu bamzub lec ge. Xam hôm yipac levac wê Myakilôhô Ngibua vông ge. Yipac tige Anutu xolac nôn. ¹⁸Xam kitaa vô Anutu i tiyi buc vihati ya xêkizêc wê Myakilôhô Ngibua vông vô xam ge, di xam kitaa lec môp toto wê xam vông ge. Xam viac xam di hôm môp kitaaên xôn pilihi di seaên i ma, di

xam kitaa lec xomxo vōng vinēn vihati ên Anutu i ngidu he xôn.¹⁹ Di xam kitaa vô Anutu lec a êno bêga bê Anutu i ngidu a xôn ên a xonaêñ ên xomxo ti i ma dì a myag i vô viyin maêñ dì a nêl xolac wê yêp xôpacêñ ilage i yêp seac.²⁰ A ga wê Anutu vōng a la nêl xolac, om gwêbaga tibii tung a lam dô vac xumac kalabuhu ga ên wê a nêl xolac ge. Mêgem xam kitaa vô Anutu bêga bê i vōng xêkizêc vô a ên a xonaêñ i ma dì a nêl Anutu xolac vô xomxo vihati i tiyi xocbê yuac wê Anutu vōng vô a ge.

Kiyang viwen timuêñ

²¹Tikikas ob nêl a kitong vô xam dì nêl yuac wê a vōng vac vigwe ga kitong êno. Tikikas ge il lig vōng vinêñ ti wê il xêdyaa vin lec i ge, dì i vōng yuac nivîha vô Apumtau ge.²² Om a vōng i loc vô xam ên a nêb i loc nêl kitong bê xe dô tibêna vac xumac kalabuhu ga, ên i vōng xam nilôm i vô viyin maêñ.

²³Mag Anutu yuu Apumtau Yesu Kilisi, yuu i vōng kiyang malehe hixôn xêyaa vin lecêñ dì vōng vinêñ nôn i loc vô xam wê a lige ge.

²⁴Vizid nivîha wê Anutu vōng ge i loc vô xomxo vihati wê xêyaa vin lec il lig Apumtau Yesu Kilisi tiyi buc vihati dì ob tiyôô vac lêm.